

Προτάσεις για ένα σύγχρονο, θεσμικό, δημοκρατικό, συλλογικό ΠΑΣΟΚ

(βάση συζήτησης για τις αλλαγές στο Καταστατικό)

A. Τι ΠΑΣΟΚ θέλουμε

Επανειλημμένα ο Ευάγγελος Βενιζέλος έχει δηλώσει ότι το Συντακτικό 9^ο Συνέδριο μας, είναι η μεγάλη ευκαιρία για να μετασχηματιστεί το ΠΑΣΟΚ σ' ένα σύγχρονο, θεσμικό, δημοκρατικό, ανοικτό και συλλογικό κόμμα.

Ένα κόμμα που πέρα από τις πολιτικές του θέσεις, θα μπορεί και με την οργάνωση και την λειτουργία του να εκφράζει τις προοδευτικές και δημιουργικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, της δυνάμεις της εθνικής προοπτικής και της ελπίδας. Ένα ΠΑΣΟΚ που θα εκφράζει τη σύγχρονη ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, τις αρχές και αντιλήψεις των ευρωπαϊκών σοσιαλιστών και δημοκρατών .

Έχουν συζητηθεί οι λόγοι για τους οποίους το ΠΑΣΟΚ υπέστη μια μεγάλη ήττα. Τώρα όμως φθάνουμε στην «στροφή». Και το ΠΑΣΟΚ μπορεί πια με μια τολμηρή φυγή προς τα εμπρός, να επανασυνδεθεί με την ελληνική κοινωνία, να οικοδομήσει νέες γέφυρες με τις λαϊκές δυνάμεις, να ξαναπέσει μαζί με την άνοδο της χώρας.

Αυτό όμως προϋποθέτει ότι:

α. Το ΠΑΣΟΚ είναι πάντα πατριωτικό, λαϊκό, προοδευτικό και ριζοσπαστικό, πιστό στις αξίες που του κληροδότησε ο Αντρέας Παπανδρέου. Αυτό το ΠΑΣΟΚ είναι το κόμμα που θέλουμε. Όχι λοιπόν στις λογικές του φόβου, της ηττοπάθειας, της παραίτησης. Προχωρούμε μπροστά με ψηλά το κεφάλι, για να ξαναγίνουμε ένας μεγάλος, ζωντανός, πλειοψηφικός πολιτικός οργανισμός.

β. Το ΠΑΣΟΚ έχει πάντα ως θεμέλιο την αξιακή, πολιτική και προγραμματική του ενότητα. Την σύνθεση μέσα από τον πλουραλισμό των απόψεων και την κοινή δράση. Σύνθεση όμως σε προοδευτική και πλειοψηφική κατεύθυνση, και όχι με συμψηφισμούς και στρογγυλοποιήσεις. Το ΠΑΣΟΚ είναι το κοινό μας σπίτι. Είναι η βάση για κάθε στρατηγική και πολιτική επιτυχία.

Είναι πρώτιστο καθήκον μας να διαφυλάξουμε την ενότητά του, την ενότητα της Δημοκρατικής Παράταξης.

γ. Το ΠΑΣΟΚ είναι ανοικτό στην κοινωνία, στα ρεύματα και στις εκφάνσεις της, αλλά οργανωτικά συγκροτημένο, με «ραχοκοκαλιά», με θεσμικές δημοκρατικές λειτουργίες. Συντεταγμένο και παρεμβατικό με ισχυρό λόγο που διαμορφώνει την πολιτική ατζέντα.

δ. Το ΠΑΣΟΚ είναι γνήσια συλλογικό, συμμετοχικό, ανοικτό και δημοκρατικό. Δεν είναι ένα προσωπικό ή αρχηγικό κόμμα. Αρνείται τα εσωκομματικά πελατειακά δίκτυα και τις προσωπολατρικές πρακτικές. Δίνει ευκαιρίες και κίνητρα ουσιαστικής συμμετοχής στα μέλη και τους φίλους του, τους καθιστά συνδιαμορφωτές των θέσεων του.

Σέβεται, ακούει, αξιοποιεί, αξιολογεί δημοκρατικά και δίκαια και προστατεύει τα στελέχη του. Αναπτύσσει στην πράξη δεσμούς συντροφικότητας και αλληλεγγύης.

ε. Το ΠΑΣΟΚ είναι ανοιχτό στους νέους. Τους εμπιστεύεται, τους αναθέτει ευθύνες. Η ανανέωση όμως ως διαρκές αίτημα πρέπει να στηρίζεται σε ιδεολογικές αρχές και πολιτικά κριτήρια, ώστε να ενδυναμώνει την ταυτότητα μας και να πολλαπλασιάζει την δυναμική μας προς την κοινωνία.

Αλλάζουμε τον εαυτό μας για να αλλάξουμε την κοινωνία.

στ. Το ΠΑΣΟΚ εγγυάται την αυτονομία της πολιτικής. Με ισχυρό και αξιόπιστο πολιτικό λόγο, που διαμορφώνει την πολιτική ατζέντα. Με θεσμούς και τολμηρές κινήσεις που εγγυώνται την εξυγίανση του δημόσιου βίου, την διαφάνεια σε όλους τους τομείς.

B. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

I. ΠΑΣΟΚ σύγχρονο, θεσμικό κόμμα, συλλογικό, δημοκρατικό οργανωτικά συγκροτημένο, ανοιχτό στους πολίτες.

1. Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είναι ο εκφραστής του στην κοινωνία και στην Βουλή. Ο εγγυητής της ενότητας, της συλλογικής, δημοκρατικής λειτουργίας του. Διασφαλίζει ως πρώτος μεταξύ ίσων την συλλογική ηγεσία, την κοινωνική αντιπροσωπευτικότητα και την πολιτική αποτελεσματικότητα της παράταξης. Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είναι και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας .

Εκλέγεται κάθε 4 χρόνια από το σύνολο των μελών και φίλων του ΠΑΣΟΚ.

2. Το τακτικό Συνέδριο συνέρχεται κάθε 4 χρόνια. Στο μέσο της θητείας του (2 χρόνια) μπορεί να συνέρχεται Συνέδριο Πολιτικού απολογισμού και προγραμματισμού. Στο καταστατικό προβλέπονται οι προϋποθέσεις σύγκλισης εκτάκτου Συνεδρίου .

3. Στο Συνέδριο μετέχουν εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των οργανώσεων βάσης του ΠΑΣΟΚ. Αριστίνδην συμμετέχουν μόνο:

α. τα μέλη της απερχόμενης Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής

β. οι εκλεγμένοι βουλευτές και ευρωβουλευτές

γ. οι διατελέσαντες Πρόεδροι και Γραμματείς του Κινήματος

Οι πρώην βουλευτές, εάν δεν έχουν εκλεγεί σύνεδροι, μπορούν να συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου.

4. Το Συνέδριο εκλέγει Κεντρική Πολιτική Επιτροπή (ΚΠΕ) από 120 μέλη. Η ΚΠΕ συνεδριάζει το αργότερο κάθε δίμηνο και τα μέλη της ενεργοποιούνται στους επιμέρους τομείς και τις περιφερειακές οργανώσεις του Κινήματος.

Στην ΚΠΕ συμμετέχουν αριστίνδην μόνο οι διατελέσαντες Πρόεδροι του Κινήματος.

Ο Πρόεδρος μπορεί ,οπότε το κρίνει αναγκαίο ,να συγκαλεί σε κοινή συνεδρίαση την ΚΠΕ και την ΚΟ .

5. Η ΚΠΕ εκλέγει τον Γραμματέα της και 15μελές Πολιτικό Συμβούλιο, το οποίο συνεδριάζει κάθε εβδομάδα. Έχει την κεντρική πολιτική ευθύνη για την πορεία του Κινήματος μεταξύ δύο συνεδριάσεων της ΚΠΕ.

Στο Πολιτικό Συμβούλιο μετέχουν ο Γραμματέας της ΚΟ και ο Γραμματέας της Νεολαίας.

6. Η Εθνική Συνδιάσκεψη συγκροτείται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Ομάδα, την Ομάδα των Ευρωβουλευτών, τους εκπροσώπους του ΠΑΣΟΚ στις τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, στα κεντρικά όργανα της Αυτοδιοίκησης, των Επιμελητηρίων, των μεγάλων επιστημονικών συλλόγων, του αγροτοσυνδικαλιστικού χώρου, των μεγάλων κοινωνικών κινημάτων (ανάπηροι, εθελοντισμός, πολιτισμός, εθελοντές κλπ), από εκπροσώπους της νεολαίας και των περιφερειακών επιτροπών. Επίσης από τα μέλη των γραμματειών των Περιφερειακών Οργανώσεων του ΠΑΣΟΚ.

Συνέρχεται σε τακτική σύνοδο τουλάχιστον μια φορά το χρόνο ως κεντρικό όργανο διαβούλευσης για προγραμματικά ζητήματα.

7. Για την εκλογή των Συνέδρων και των μελών της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής ο αριθμός των σταυρών προτίμησης καθορίζεται στο 10% των προς εκλογή θέσεων.

Για την εκλογή των άλλων οργάνων αποφασίζει η ΚΠΕ.

8. Η Κοινοβουλευτική ομάδα εκλέγει 3μελές Προεδρείο που λειτουργεί με επικεφαλής τον Γραμματέα της ΚΟ και με κατανομή αρμοδιοτήτων σε όλα τα μέλη του. Η ΚΟ συνεδριάζει τακτικά κάθε μήνα για την οργάνωση του έργου της. Οι βουλευτές συνδέονται με τους τομείς και την δράση του ΠΑΣΟΚ εκτός Βουλής. Κάθε βουλευτής αναλαμβάνει το έργο παρακολούθησης ενός υπουργείου.

9. Η Διαδικασία Επιλογής Υποψηφίων βουλευτών είναι ανοιχτή, διαφανής, και έγκαιρη. Συγκροτείται με απόφαση της ΚΠΕ Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, η οποία προχωρεί σε προκριματικές εκλογές με την συμμετοχή μελών και φίλων του ΠΑΣΟΚ. Πρόσωπα με ιδιαίτερη απήχηση στην τοπική κοινωνία μπορεί να επιστρατεύονται για τη στελέχωση των ψηφοδελτίων και την ενίσχυση της εμβελείας τους .Οι εν ενεργεία βουλευτές κρίνονται κατευθείαν από την ΚΠΕ. Τα ψηφοδέλτια πρέπει να αποτυπώνουν την συνέχεια και την ανανέωση του Κινήματος, ώστε να νιώθει η Κοινωνία ότι εκφράζεται μέσα από αυτά.

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων είναι αρμόδια και για τις επιλογές Δημάρχων – Περιφερειάρχων. Για την επιλογή των Υποψηφίων Δημάρχων βαρύνουσα είναι η γνώμη της Δημοτικής Οργάνωσης. Μπορεί να διεξάγονται και προκριματικές εκλογές, με εξαίρεση τους 5 μεγαλύτερους

Δήμους της χώρας. Για τις τελικές επιλογές Περιφερειαρχών – Δημάρχων λαμβάνεται υπ' όψιν η γνώμη των δημοτικών – νομαρχιακών – περιφερειακών οργάνων.

10. Οι Γραμματείς των Τομέων Πολιτικής και Δράσης του Κινήματος εκλέγονται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή (της οποίας πρέπει να είναι μέλη εκτός και αν λόγω του αντικείμενου του τομέα υπάρχει στέλεχος που δεν είναι μέλος της ΚΠΕ αλλά κρίνεται από αυτήν κατάλληλο για τα καθήκοντα του γραμματέα)

Οι Τομείς συνδέονται με τα Περιφερειακά, Νομαρχιακά και Τοπικά όργανα του Κινήματος.

II. ΠΑΣΟΚ κόμμα αποκεντρωμένο με ισχυρή περιφερειακή δομή – ΠΑΣΟΚ: Κόμμα των περιφερειών και της τοπικής κοινωνίας

1. **Η περιφερειακή συγκρότηση της χώρας αποτελεί το πρόπλασμα της αντίληψης μας για την αποκέντρωση και την περιφερειακή συγκρότηση του κράτους.** Το κύριο βάρος θα το έχει η δημοτική οργάνωση, που αποτελεί και το βασικό πολιτικό κύτταρο του ΠΑΣΟΚ.

2. **Οι Δημοτικές Οργανώσεις** λειτουργούν σε επίπεδο Δήμου ή δημοτικού διαμερίσματος μεγάλου δήμου. Διαθέτουν την κατάλληλη στέγη και υποδομή, λειτουργούν ως χώρος πολιτικού διαλόγου και δράσης, αναλαμβάνουν πολιτικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες στην περιοχή τους, ενώ διασυνδέονται με όλες τις δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας, τους φορείς, τα σχολεία, τα ιδρύματα κ.ο.κ. Κάθε Δημοτική οργάνωση εκλέγει Συντονιστική Επιτροπή (5-7 μέλη), που λειτουργεί με επικεφαλής Γραμματέα και Αναπληρωτή Γραμματέα (τους οποίους εκλέγει μεταξύ των μελών της).

Η Συντονιστική Επιτροπή της Δημοτικής Οργάνωσης έχει την ευθύνη για την συλλογική λειτουργία στα όργανα των ΟΤΑ των μελών του ΠΑΣΟΚ που είναι Δημοτικοί Σύμβουλοι.

3. **Οι Νομαρχιακές Επιτροπές** αποτελούνται από 5-9 μέλη που εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία μεταξύ των μελών της περιοχής. Για την Α' Αθήνας και την Α' Θεσσαλονίκης ο αριθμός μπορεί να φτάνει μέχρι 11 μέλη.

Οι Ν.Ε. εκλέγουν Γραμματέα και Αναπληρωτή Γραμματέα μεταξύ των μελών τους.

Σε περίπτωση που ο Δήμος ταυτίζεται με την εκλογική περιφέρεια δεν εκλέγεται ΝΕ.

4. Οι **Νομαρχιακές Συνδιασκέψεις** συγκροτούνται κατά τα πρότυπα της Εθνικής Συνδιάσκεψης.

5. Οι **Περιφερειακές Επιτροπές** συγκροτούνται από τους Γραμματείς και Αναπληρωτές Γραμματείς των Νομαρχιακών Επιτροπών της Περιφέρειας. Εκλέγουν μεταξύ αυτών τον Συντονιστή τους.

Στις Περιφερειακές Επιτροπές μετέχουν με δικαίωμα λόγου και τα μέλη της ΚΠΕ που ανήκουν σε οργανώσεις της Περιφέρειας.

Οι Περιφερειακές Επιτροπές αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες που αφορούν την ανάπτυξη της περιοχής τους και παρακολουθούν την δουλειά των περιφερειακών Αυτοδιοικητικών Οργάνων και την συλλογική λειτουργία των μελών του ΠΑΣΟΚ σε αυτά.

6. Ομάδα Πρωτοβουλίας πολιτών ΠΑΣΟΚ συγκροτείται και λειτουργεί σε κάθε γειτονιά ή χωριό στο πλαίσιο της αντίστοιχης Δημοτικής Οργάνωσης.

Επίσης μπορούν συγκροτούνται και ομάδες πρωτοβουλίας κατά θεματικό αντικείμενο και να συνδέονται άμεσα με τοπικά κοινωνικά κινήματα.

7. Τα **μέλη και οι φίλοι του ΠΑΣΟΚ** μετέχουν ενεργά και ουσιαστικά στην διαμόρφωση των πολιτικών θέσεων του Κινήματος σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Είναι συνδιαμορφωτές των πολιτικών του ΠΑΣΟΚ και όχι παθητικοί αποδέκτες ή απλοί εκτελεστές της «γραμμής». Αυτό διασφαλίζεται μέσα από την ουσιαστική λειτουργία των οργανώσεων και μέσα από την εφαρμογή θεσμών άμεσης δημοκρατίας στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ με την αξιοποίηση τόσο συμβατικών όσο και ηλεκτρονικών μεθόδων.

8. Τα **μέλη του ΠΑΣΟΚ** που δραστηριοποιούνται σε χώρους εργασίας, μπορούν να συγκροτούν δίκτυα, τα οποία συντονίζονται από τον αρμόδιο Τομέα Συνδικαλιστικού. Το ίδιο μπορεί να ισχύει και για τους χώρους των Επιστημόνων, των ΕΒΕ και των Αγροτών.

Εκτός Λεκανοπεδίου, τα δίκτυα λειτουργούν υπό την ευθύνη της αντίστοιχης ΝΕ.

-----,-----

III. ΠΑΣΟΚ των νέων και των κινημάτων της κοινωνίας των πολιτών

1. Η **Νεολαία ΠΑΣΟΚ** έχει πολιτική αναφορά στις ιδέες και στις αρχές του Κινήματος. Εκφράζει τους νέους όλης της παράταξης. Έχει πολιτική αυτοτέλεια και πλήρη πολιτική αυτονομία. Είναι ανοιχτή σε όλους τους νέους, χειραφετημένη, με κοινωνικές πρωτοβουλίες ιδιαίτερα στους τομείς της πολιτικής, του πολιτισμού, του διαδικτύου κ.ο.κ.

Η Νεολαία έχει δική της δομή που καθορίζεται με απόφαση του Συνεδρίου της.

Τα μέλη της Νεολαίας του ΠΑΣΟΚ μετέχουν ως ισότιμα μέλη στις οργανώσεις του Κινήματος.

2. **Το ΠΑΣΟΚ οργανώνει δίκτυα συνεργασίας** με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε τομείς όπως το διαδίκτυο, ο εθελοντισμός, η οικολογία, η ανθρωπιστική βοήθεια κ.ο.κ

3. **Το ΠΑΣΟΚ συνδέεται με όλες τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, τους μετανάστες, τους πρόσφυγες κ.ο.κ.**

4. **Το ΠΑΣΟΚ οργανώνει δίκτυα συνεργασίας με όλα τα κοινωνικά κινήματα:** αναπηρικό, γονεϊκό, καταναλωτικό, γυναικών κ.ο.κ.

IV. **ΠΑΣΟΚ ανοικτό στην κοινωνία και στα ρεύματα σκέψης.**

1. Το ΠΑΣΟΚ είναι κόμμα πολυσυλλεκτικό και πολυφωνικό, **αλλά με στοχευμένο και σαφή λόγο και κοινή δράση** μέσα και έξω από την Βουλή στο όνομα των ιδεών, των αρχών και των πεποιθήσεών του.

2. Το ΠΑΣΟΚ είναι ανοικτό στην κοινωνία, **το κοινωνικό ΠΑΣΟΚ θέλουμε να εκφράζεται μέσα στο οργανωμένο ΠΑΣΟΚ**, να το τροφοδοτεί και να το αναζωογονεί.

3. **Ρεύματα πολιτικής σκέψης** συγκροτούνται και λειτουργούν ελεύθερα με δυνατότητα παρέμβασης σε όλα τα οργανωτικά επίπεδα.

4. Το ΠΑΣΟΚ λειτουργεί ως **χώρος ελεύθερης σκέψης**. Η αποδοχή του πολιτικού του λόγου από την κοινωνία καθιστά αποτελεσματική την πολιτική του δράση. Η ενιαία δράση και η αξιοπιστία του προγραμματικού λόγου του ΠΑΣΟΚ διασφαλίζεται μέσα από τις αποφάσεις των εκλεγμένων οργάνων, οι οποίες πρέπει να είναι σεβαστές από όλα τα μέλη τους.

5. **Το ΠΑΣΟΚ είναι κόμμα σκεπτόμενο** που παράγει νέες ιδέες και ανοίγει νέα θέματα. Αξιοποιεί όλους τους παράπλευρους μηχανισμούς, όπως το ΙΣΤΑΜΕ κ.ο.κ και διασυνδέεται με τα πανεπιστήμια, με τα ΤΕΙ και με όλα τα ερευνητικά ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού που ασχολούνται με θεματολογία κρίσιμη για το πρόγραμμα και τον πολιτικό λόγο του ΠΑΣΟΚ.

6. **Θεμελιώδης προϋπόθεση για την λειτουργία του ανανεωμένου ΠΑΣΟΚ είναι μια εσωτερική, όχι μόνο οργανωτική, αλλά και πολιτιστική ανατροπή.** Αυτό απαιτεί υπέρβαση των παλαιοκομματικών αντιλήψεων,

του παραγοντισμού και των μικροφεουδαρχικών πρακτικών που απωθούν τις τοπικές κοινωνίες.

7. Η ανανεωμένη σχέση του ΠΑΣΟΚ με την κοινωνία προϋποθέτει μια **ριζικά διαφορετική σχέση του ΠΑΣΟΚ με το κράτος**, όταν αυτό βρίσκεται στην κυβέρνηση. Η **πλήρης διάκριση κόμματος και κράτους** καθίσταται καταστατική αρχή που διέπει την συγκρότηση όλων των κομματικών οργάνων και τις αντίστοιχες πρακτικές και νοοτροπίες.

8. Η νέα αυτή αντίληψη για την σχέση κόμματος – κοινωνίας – κράτους αφορά και **την σχέση του ΠΑΣΟΚ με το συνδικαλιστικό κίνημα**. Ένα κίνημα που το θέλουμε αυτόνομο, χειραφετημένο, αξιόπιστο, ικανό να υπερβεί την κρίση συνδικαλιστικής αντιπροσώπευσης και την μειωμένη συμμετοχή των εργαζομένων. Κίνημα με οργανωτική υπόσταση, αλλά χωρίς μηχανιστικές αντιλήψεις και επαγγελματίες συνδικαλιστές που συγκροτούν προσωπικούς θύλακες επιρροής και «μονιμοποιούνται» στον ρόλο αυτό.

V. ΠΑΣΟΚ με αυτονομία και οικονομική αυτοδυναμία, λειτουργία με διαφάνεια, αξιολόγηση, κανόνες δεοντολογίας.

1. ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ, ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

α. Το ΠΑΣΟΚ διατηρεί ως μόνιμη και αταλάντευτη επιλογή του την ανεξαρτησία και την αυτονομία της πολιτικής του λειτουργίας και δράσεις από οργανωμένα συμφέροντα.

β. Στην ΚΠΕ του ΠΑΣΟΚ όσοι κατέχουν κατόπιν πολιτικού διορισμού θέση στην Κυβέρνηση ή τον ευρύτερο Δημόσιο τομέα, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 25% του συνόλου των μελών.

Όσοι κατέχουν κατόπιν διορισμού ή εκλογής έμμισθη θέση στο κράτος ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και την αυτοδιοίκηση, δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι για μονοπρόσωπα όργανα.

Στα αποκεντρωμένα συλλογικά όργανα (Συντονιστικά ΝΕ και ΔΕ) δεν μπορεί να συμμετέχουν μέλη που κατέχουν κατόπιν διορισμού ή εκλογής έμμισθη θέση στο κράτος, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στην Αυτοδιοίκηση.

Οι Γραμματείς των ΝΕ δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι βουλευτές, Περιφερειάρχες ή Δήμαρχοι.

γ. Όλες οι αποφάσεις των οργάνων του Κινήματος δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του, με ευθύνη των αντίστοιχων οργάνων.

δ. Η ΚΠΕ συντάσσει Κώδικα Διαφάνειας που δεσμεύει όλα τα όργανα. Η ΕΚΑΠ και η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου έχουν την ευθύνη εφαρμογής της.

-----

2. ΘΗΤΕΙΕΣ – ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΙΣ

α. Βασική εγγύηση για την νέα σχέση κόμματος – κοινωνίας – κράτους είναι η θεσμοθέτηση μεγίστου αριθμού θητειών (τρεις) στα όργανα του ΠΑΣΟΚ.

β. Ποσόστωση στα όργανα του ΠΑΣΟΚ. Ισχύουν μόνο για την ανανέωση των οργάνων του Κινήματος (υποχρεωτική ανανέωση του 30% σε κάθε εκλογή) και για την εκπροσώπηση των γυναικών (σε ποσοστό 30% του κάθε οργάνου).

-----

3. ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

α. Για την τήρηση των αρχών του Κινήματος, της προστασίας της δημόσιας εικόνας του, τον έλεγχο και εφαρμογή του Καταστατικού, τον Κανονισμό Λειτουργίας, τον Κώδικα Διαφάνειας του Κινήματος εκλέγεται από την ΚΠΕ 5μελής Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΕΚΑΠ).

Ο Πρόεδρος της απαγορεύεται να κατέχει οποιοδήποτε κυβερνητικό αξίωμα.

Σε επίπεδο Νομού εκλέγονται Νομαρχιακές Επιτροπές Καταστατικού και Πιστοποίησης από 3-5 μέλη.

β. Η ΕΚΑΠ είναι αρμόδια για κάθε ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του Καταστατικού και του Κανονισμού Λειτουργίας του Κινήματος.

Οι αποφάσεις της είναι αιτιολογημένες και δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο του κινήματος

γ. Η ΕΚΑΠ και η ΝΕΚΑΠ ελέγχουν πειθαρχικά τα μέλη που παραβαίνουν Καταστατικό, Κώδικα Δεοντολογίας, Κανόνες Διαφάνειας, επιβάλλοντας ποινές (μετά από αιτιολόγηση) από παρατήρηση, έως προσωρινή ή οριστική αναστολή της κομματικής ιδιότητας.

δ. Η ΕΚΑΠ μπορεί να παρεμβαίνει και για κάθε δημοσιοποιούμενη σημαντική υπόθεση που εμπίπτει στις αρμοδιότητές της και αφορά μέλη του Κινήματος.

ε. Η ΕΚΑΠ έχει την αποκλειστική ευθύνη για την τήρηση, οργάνωση και ενημέρωση του Μητρώου Μελών του ΠΑΣΟΚ.

-----

4. ΘΕΜΑΤΑ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

α. Κάθε όργανο λογοδοτεί τακτικά μια φορά τον χρόνο στο σώμα που το εξέλεξε και έκτακτα όταν ζητηθεί από την πλειοψηφία των μελών του οργάνου.

Όλα τα όργανα μπορεί να ανακληθούν από τα σώματα που τα εξέλεξαν με τον 50% +1 του αριθμού των μελών του σώματος.

β. Τα μέλη του ΠΑΣΟΚ που προτείνονται για πολιτικές – έμμισθες θέσεις στον Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, αξιολογούνται (πριν την πρόταση) από ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία συστήνεται με απόφαση του Προέδρου και του Πολιτικού Συμβουλίου του Κινήματος. Σε αυτήν συμμετέχουν και πρόσωπα κύρους από τους χώρους της επιστήμης, της παραγωγής, του πολιτισμού και των κινημάτων.

Η Επιτροπή μπορεί να αξιολογεί και την λειτουργία αυτών των προσώπων στην θέση που τυχόν καταλαμβάνουν ή να κρίνει και να εισηγείται στον Πρόεδρο και το Πολιτικό Συμβούλιο για θέματα ιδιαίτερης σημασίας που αποκτούν δημοσιότητα γύρω από το πρόσωπό τους.

Η λειτουργία της Επιτροπής καθορίζεται από Ειδικό Κανονισμό.

-----

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

α. Η οικονομική διαχείριση του Κινήματος διέπεται από τις αρχές του ουσιαστικού ελέγχου και της διαφάνειας.

Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες των οργανώσεων του σε όλα τα επίπεδα, καθώς και οι σχετικές εκθέσεις και τα πορίσματα ελέγχου δημοσιεύονται υποχρεωτικά στον δικτυακό τόπο του Κινήματος.

β. Οικονομικοί πόροι του Κινήματος:

∅ οι συνδρομές των μελών. Το ύψος της ετήσιας συνδρομής καθορίζεται από το Πολιτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου.

∅ Έκτακτες εισφορές Μελών, Φίλων και κάθε πολίτη που υποστηρίζει το Κίνημα

∅ Η κρατική επιχορήγηση

∅ Εισπράξεις από εκδηλώσεις και δραστηριότητες συμβατές με τις αρχές του Κινήματος.

γ. Την ευθύνη για τα οικονομικά έχει 5μελής Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου, την οποία εκλέγει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.

Ο Πρόεδρος της απαγορεύεται να κατέχει οποιοδήποτε κυβερνητικό αξίωμα.

δ. Η πορεία των οικονομικών του Κινήματος εξετάζεται κατ' έτος προϋπολογιστικά και απολογιστικά σε ειδική συνεδρίαση της ΚΠΕ, με βάση έκθεση που υποβάλλει η επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου.

ε. Η ορθή οικονομική διαχείριση του Κινήματος επιβάλλει τον ισολογισμό εσόδων και εξόδων.

Ο Προϋπολογισμός και ο Οικονομικός Απολογισμός πρέπει να είναι απόλυτα ισοσκελισμένοι.

Σε διαφορετική περίπτωση το θέμα τίθεται από την Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου σε ειδική συνεδρίαση της ΚΠΕ, προκειμένου να παρθούν αποφάσεις.

Η ΚΠΕ αποφασίζει μετά από εισήγηση της Ε.Ο.Ε. και για την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων χρεών του Κινήματος.

VI. ΠΑΣΟΚ με ισχυρή παρουσία στο ευρωπαϊκό και στο διεθνές Σοσιαλιστικό κίνημα

Το ΠΑΣΟΚ μετέχει πάντα ενεργά στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και την Σοσιαλιστική Διεθνή. Η συμμετοχή του όμως αυτή γίνεται **κτήμα όλων των στελεχών, των μελών και φίλων και όλων των οργανώσεών του**, από το επίπεδο του Πολιτικού Συμβουλίου μέχρι το επίπεδο της δημοτικής οργάνωσης.

Σχέδιο Διακήρυξης ΠΑΣΟΚ για το 9^ο Συνέδριο

Η ίδρυση του ΠΑΣΟΚ με την Διακήρυξη της 3^{ης} του Σεπτεμβρίου του 1974, ήταν μια καταλυτική στιγμή για την πολιτική ιστορία της πατρίδας μας. Συμβόλιζε την τομή όχι μόνο με την δικτατορία αλλά και το παλαιό πολιτικό σύστημα και τις αντιλήψεις του για την ελληνική κοινωνία.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου εισήγαγε στον ελληνικό πολιτικό βίο μια νέα διάσταση, διαμόρφωσε ένα νέο συλλογικό υποκείμενο, το ΠΑΣΟΚ.

Αυτό, με ένα νέο πολιτικό λόγο, μια νέα αντίληψη για την πολιτική οργάνωση, την διεθνή θέση της χώρας, την ίδια την κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτική αντιπροσώπευση της κοινωνίας, διαμόρφωσε το πολιτικό τοπίο της μεταπολίτευσης.

Η Διακήρυξη, όπως διατυπώθηκε αλλά και όπως εισπράχθηκε από την ελληνική κοινωνία, συγκεφαλαίωσε και επικαιροποίησε τα γενετικά χαρακτηριστικά της Δημοκρατικής Παράταξης. Έκανε τότε την «είσοδο» του στην πολιτική σκηνή της χώρας ο ριζοσπαστισμός ως κυρίαρχη αντίληψη μιας κοινωνίας που πάλευε και παλεύει ως τώρα με τις συντηρητικές της ροπές και αγκυλώσεις.

Οι τρεις πολιτικές διατυπώσεις:

Η Ελλάδα στους Έλληνες

Οι μη προνομιούχοι

Το κίνημα της Αλλαγής

εξέφρασαν τον πολιτικό και κοινωνικό ριζοσπαστισμό και δημιούργησαν το πλειοψηφικό ρεύμα, τον ισχυρό μεγάλο συνασπισμό κοινωνικών δυνάμεων, το κίνημα της Αλλαγής, που οδήγησε στις ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις, στον νέο πατριωτισμό, στην άρση του αποκλεισμού μεγάλου τμήματος του λαού μας και στην πολιτική ηγεμονία του ΠΑΣΟΚ, ανεξάρτητα από τους εκλογικούς συσχετισμούς της εποχής.

Βέβαια η συνεχής βελτίωση και άνοδος του βιοτικού επιπέδου, τα σταδιακά αλλά αμετάκλητα κεκτημένα είχαν στην αρχή μια ριζοσπαστική αθωότητα, πίσω από την οποία δυστυχώς ήρθαν και κρύφτηκαν καθ' οδόν υπερβολές, λάθη, αποπήματα, ενοχές, αντιφάσεις, νέα προνόμια.

Στη συνέχεια ήρθε η σταδιακή συμφιλίωση με την ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία και η ένταξη του ΠΑΣΟΚ στο κεντρικό ρεύμα των ευρωπαϊκών πολιτικών συσχετισμών και εξελίξεων.

Ο πραγματισμός της κυβερνητικής προοπτικής και της κυβερνητικής ευθύνης είχε πολλά θετικά, αλλά ακολούθησαν οι βαριές ασθένειες του κυβερνητισμού, η μείωση της ριζοσπαστικής έντασης και η κάμψη της ανατρεπτικής διάθεσης. Δυστυχώς η εξοικείωση με τις ιστορικές διαθρωτικές αδυναμίες του κράτους, της οικονομίας αλλά και της ίδιας της κοινωνίας.

Η διαχείριση της εξουσίας αποδείχτηκε μια υπόθεση εξαιρετικά απαιτητική ηθικά για το στελεχιακό δυναμικό της παράταξης.

Και φυσικά σε αυτές τις απαιτήσεις δεν μπορούν να ανταποκριθούν όλοι με τον ίδιο τρόπο, γιατί δεν είναι όλοι ίδιοι.

Το πολιτικό ΠΑΣΟΚ της 3^{ης} του Σεπτεμβρίου προηγείται του κοινωνικού ΠΑΣΟΚ, που είναι πρωτίστως το ΠΑΣΟΚ των μεγάλων εκλογικών επιτυχιών, των πλειοψηφικών πολυσυλλεκτικών κομμάτων από το 1981 και μετά.

Πολύ νωρίς φάνηκε άλλωστε ότι όταν το ΠΑΣΟΚ φιλοδοξούσε να εκφράσει την μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών και να διαχειριστεί την πορεία της χώρας μέσα σε έναν κόσμο που άλλαξε τουλάχιστον δύο φορές (1989 και 2008) στην διάρκεια της διαδρομής του, ήταν υποχρεωμένο να ισορροπεί και να συνθέτει ανάμεσα στις μεγάλες αντιφάσεις που προσδιορίζουν την φυσιογνωμία του ίδιου του Έθνους.

Η σύγκρουση ανάμεσα στο λαϊκό και το εκσυγχρονιστικό, το κοινωνικό και το κυβερνητικό, το ριζοσπαστικό, και το συμβατικό, ήταν πάντα ζωντανή και εκλογικά αποτελεσματική για ένα ΠΑΣΟΚ πλειοψηφικό και πολυσυλλεκτικό, που ασκούσε ή διεκδικούσε να ασκήσει εξουσία.

Παρά τις ευθύνες μας όμως για τα «γονίδια» λαϊκισμού και δημαγωγίας που υπάρχουν στο ελληνικό πολιτικό σύστημα και στην ίδια της ελληνική κοινωνία, καταφέραμε ως ΠΑΣΟΚ με τις τολμηρές πρωτοβουλίες μας να διατυπώσουμε την αλληλουχία των μεγάλων στόχων της κοινωνίας και το έθνος για 4 δεκαετίες:

∅ Από την εθνική ανεξαρτησία, την λαϊκή κυριαρχία και την κοινωνική δικαιοσύνη, ως τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την ανάγκη για ένα νέο εθνικό μοντέλο ανάπτυξης.

∅ Από την αναδιανομή ως την ανταγωνιστικότητα

∅ Από την διεκδίκηση των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων και των κονδυλίων της ΚΑΠ, ως την επώδυνη διαχείριση της δημοσιονομικής κρίσης τα τελευταία χρόνια.

∅ Από την αλλαγή έως την ανάγκη για μια κουλτούρα δύσκολων αλλά αναγκαίων, πολιτικών συνεργασιών και συνυπάρξεων.

Το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται σήμερα μέσα σε ένα άλλο πολιτικό και κοινωνικό σκηνικό που θέτει σε αμφισβήτηση τα πάντα.

Αλλά παρά την μεγάλη εκλογική του ήττα είναι ΠΑΡΩΝ, είναι στο κέντρο του πολιτικού σκηνικού και των εξελίξεων.

Αντιμέτωπο με τα βάρη του παρελθόντος, της μεγάλης ευθύνης για την διαχείριση του παρόντος, αλλά και με την υποχρέωση να φανταστεί και να σχεδιάσει το μέλλον.

Είναι γεγονός ότι στην συνείδηση ενός μεγαλύτερου μέρους της Ελληνικής κοινωνίας ταυτιζόμαστε πια όχι με όσα άλλαξαν προς το καλύτερο από το 1981 και μετά, αλλά με την

δύσκολη διαχείριση της μεγάλης κρίσης στο μοντέλο οργάνωσης του κράτους, της οικονομίας και της κοινωνίας. Με την ανατροπή των ατομικών και οικογενειακών «βεβαιοτήτων». Με δημοσιονομικά μέτρα, περικοπές μισθών και συντάξεων και επανατοποθέτηση κεκτημένων.

Η πορεία προσαρμογής ήταν όμως αναγκαία για να διασφαλιστούν μαζικά αγαθά, όπως η ευρωπαϊκή πορεία της χώρας και η συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση. Προκειμένου να αποφευχθεί η μόνιμη περιθωριοποίηση της μέσα σε μία Ευρώπη πολλαπλών ταχυτήτων και κλειστών διευθυντηρίων, που λειτουργούν απροκάλυπτα και χωρίς ευαισθησία απέναντι σε λαούς, έθνη και κοινωνίες.

Όμως η αίσθηση της μείωσης των εισοδημάτων, της ανεργίας, της φτώχειας, της ανασφάλειας λειτουργούν αρνητικά μέσα στην κοινωνία, και δεν αντισταθμίζονται από αναμνήσεις παλαιότερων εποχών και συγκρίσεις με χειρότερες καταστάσεις που αποφεύχθηκαν ή πρέπει να αποφευχθούν. Έτσι η πολιτική και ηθική δοκιμασία της παράταξης συνεχίζεται, και αυτό θα γίνεται όσο διαρκεί η εθνική δοκιμασία της χώρας.

Και φυσικά η υπέρβαση της κρίσης, η ανόρθωση της χώρας, η επάνοδος της στον δρόμο της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην βάση ενός νέου Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης, η επιστροφή της ΕΛΠΙΔΑΣ για τον Έλληνα πολίτη, είναι το πρώτιστο καθήκον μας.

Και σ' αυτό ανταποκρινόμαστε με την αίσθηση ότι βρισκόμαστε μπροστά στην «στροφή», για ένα καλύτερο μέλλον, έχοντας χάρις στις θυσίες του Ελληνικού λαού σταθεροποιήσει την θέση και την πορεία μας μέσα στην ζώνη του ευρώ.

Είναι ώρα όμως και μπροστά στο 9^ο Συντακτικό Συνέδριό μας να μιλήσουμε και πάλι μ' ένα λόγο αξιακό, για τις ιδέες μας και τις αρχές μας, πάνω στις οποίες θα αναπτυχθούν οι νέες πολιτικές πρωτοβουλίες και πρακτικές μας.

Γιατί τελικά:

∅ Ιδέες βρίσκονται πίσω από διαρθρωτικές αδυναμίες, τις αδικίες, τις αντιφάσεις, τα αδικαιολόγητα προνόμια, τα βολέματα, τις υστερήσεις που οδήγησαν στην απώλεια του δημοσιονομικού ελέγχου, στην εγκατάλειψη της παραγωγής, στην δανειακή εξάρτηση και την ταπείνωση μιας χώρας με τεράστιο εθνικό πλούτο και σπάνια συγκριτικά πλεονεκτήματα.

∅ Συντηρητικές ιδέες κυριαρχούν διεθνώς, που ευθύνονται για την δημοσιονομική και χρηματοοικονομική κρίση στην Ευρωζώνη, αλλά και με τον συγκεκριμένο τρόπο πολιτικής και οικονομικής διαχείρισης της που την επιδείνωσε και ανατροφοδότησε.

∅ Αλλά και αντιλήψεις που δυστυχώς καλλιεργήσαμε μόνοι μας, προσφέροντας την βάση πάνω στην οποία οικοδομούνται τα άδικα και αβάσιμα στερεότυπα εις βάρος μας, παρά από τις αναμφισβήτητες και προφανείς ευθύνες μας.

∅ Ιδεολογική είναι και η ήττα της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας, πριν και κατά την διάρκεια της κρίσης, παρά τις ελπίδες που δημιούργησε η πολιτική αλλαγή στην Γαλλία και η σταδιακή συνειδητοποίηση της πραγματικότητας από ορισμένες άλλες κυβερνήσεις. Δυστυχώς στην Ευρώπη οι συσχετισμοί είναι κυρίως διακρατικοί και όχι ιδεολογικοί ή πολιτικοί και η εναλλαγή στην εξουσία δεν μεταβάλλει την γενική ευρωπαϊκή εικόνα

Συζητήσαμε στην Πανελλαδική Συνδιάσκεψη και αποφασίσαμε να διατηρήσουμε το σήμα και το έμβλημα του ΠΑΣΟΚ. Θέλουμε όμως όπως είπαμε και στην εκδήλωση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου να δώσουμε ένα ΕΠΙΚΑΙΡΟ και ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ιδεολογικό και πολιτικό περιεχόμενο στα ΣΥΜΒΟΛΑ μας. Γιατί μόνο έτσι θα επιτύχουμε και την ανασύσταση της παράταξης και την επανατοποθέτηση της ως κυρίαρχης δύναμης στο πολιτικό σκηνικό.

Οι 7 λέξεις που αντικατοπτρίζουν τις ιδέες μας είναι: **ΠΑΤΡΙΔΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΥΡΩΠΗ, ΑΕΙΦΟΡΙΑ.**

Και η 1 λέξη που αποτελεί την επιλογή για την παράταξη μας είναι: ΕΥΘΥΝΗ.

Ευθύνη για το παρελθόν, για το παρόν, αλλά πρωτίστως για το μέλλον.

1. ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Η παλιά αντιεξαρτησιακή θεώρηση της εθνικής κυριαρχίας έχει δώσει τώρα την θέση της στην ανάγκη ανάκτησης της ουσιαστικής θεσμικής και πολιτικής ισοτιμίας της χώρας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη. Το ευρώ πρέπει να αποδειχθεί φίλος και όχι εχθρός της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι νέοι οικονομικοί εθνικισμοί που έχουν αναπτυχθεί να κατασταλούν.

Η μάχη της κρατικής κυριαρχίας (που είναι ταυτόχρονα και μαζί για την υπόσταση των ευρωπαϊκών θεσμών) με τις αγορές δεν θα χαθεί, εάν οι ευρωπαϊκοί λαοί και οι κυβερνήσεις τους αποκτήσουν ξανά συνείδηση της ιστορίας και αντισταθούν στην αποπολιτικοποίηση του κράτους, στην λογική που το θέλει να αυξάνει και μειώνει χώρες με την ολοκληρωμένη αντίληψη για την ανάπτυξη, την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή!

Ο Πατριωτισμός σήμερα ταυτίζεται με την γνώση και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών και διεθνών συσχετισμών.

Ταυτίζεται με την ικανότητα χάραξης μια εθνικής στρατηγικής, και στο επίπεδο της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, αλλά και σε νέα πεδία που κρίνεται η εθνική υπόσταση, όπως η ενεργειακή πολιτική, η πολιτική δικτύων η κινητοποίηση του απόδημου Ελληνισμού και των δυνατοτήτων της Ορθοδοξίας,

Όλα αυτά όμως προϋποθέτουν την αποκατάσταση της διεθνούς εικόνας της χώρας και την αντιστροφή των άδικων και αρνητικών περικοπών εις βάρος της. Έτσι θα μπορέσουμε να μιλήσουμε ξανά για μια νέα εθνική αφήγηση, για την Ελλάδα του πολιτισμού της ιστορίας, της διεθνούς ακτινοβολίας.

Το ΠΑΣΟΚ συνεπώς είναι πάντα στο πατριωτικό κίνημα ιστορικής συνείδησης και εθνικής ευθύνης.

2. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα νέα προβλήματα που η γενικευμένη κρίση νομιμοποίησης και αντιπροσώπευσης προκαλεί.

Αντιμετωπίζουμε την αδιαφορία των νέων ανθρώπων, την απόρριψη της πολιτικής συμμετοχής, τον κίνδυνο της μονοδιάστατης σκέψης και της πραγματικής πολυφωνίας που οδηγεί στην αμφισβήτηση των αντιπροσωπευτικών θεσμών σε όλα τα επίπεδα: της Αυτοδιοίκησης, του Κοινοβουλίου, της συνδικαλιστικής συμμετοχής.

Για αυτό και είναι επείγουσα ανάγκη να προχωρήσουν θαρραλέες και ριζοσπαστικές αλλαγές στο κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης, από το εκλογικό σύστημα, μέχρι μια εκτεταμένη αναθεώρηση του Συντάγματος.

Όπως και είναι ανάγκη να προχωρήσουν αλλαγές που θα εγγυηθούν τόσο ένα ισχυρό, αυτόνομο, αξιόπιστο σύστημα Αυτοδιοίκησης, όσο και ένα συνδικαλιστικό κίνημα ζωντανό, σύγχρονο, δημιουργικό, σε ανοιχτή αντιπαράθεση με συντεχνιακές νοοτροπίες και πρακτικές.

Φυσικά και με ένα ανανεωμένο και αξιόπιστο πολιτικό υποκείμενο, ένα άλλου τύπου κόμμα. Ένα ΠΑΣΟΚ σύγχρονο, θεσμικό, δημοκρατικό κόμμα όπως επιδιώκουμε με τις αλλαγές του Καταστατικού μας.

Το ΠΑΣΟΚ είναι συνεπώς πάντα στο λαϊκό κίνημα.

- Κίνημα δημοκρατικής ευθύνης και υπεράσπισης της πολιτικής μέσα από την διασφάλιση της διαφάνειας σε όλες τις πτυχές του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού βίου.
- Κίνημα υπεράσπισης του κοινοβουλευτισμού, χωρίς τον οποίο δεν υπάρχει ιστορικά δημοκρατία.
- Κίνημα αυτοδιοίκησης και αποκέντρωσης που σέβεται τις περιφερειακές ταυτότητες και τις τοπικές κοινωνίες στο πλαίσιο πολιτικών που υπηρετούν το γενικό συμφέρον.

Το ΠΑΣΟΚ έχει συνεπώς καθαρό, ανοικτό μέτωπο κατά της δημαγωγίας και του λαϊκισμού καθώς εκφράζεται με απόλυτη ειλικρίνεια στο όνομα του ορθού λόγου και του εθνικού συμφέροντος.

3. ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Βασικές αξίες μας είναι το κράτος Δικαίου, τα δικαιώματα, οι ελευθερίες, η αντίσταση στον εκφασισμό της κοινωνίας, η αποδοχή του διαφορετικού.

Η ανάγκη να διαμορφωθούν νέα δικαιώματα για να ανακοπούν νέες απειλές και νέες μορφές εξουσίες.

Η ανάγκη να αντιμετωπιστεί ξανά το φαινόμενο της διάχυτης βίας μέσα στην κοινωνία, να εμπεδωθεί το δικαίωμα στην ασφάλεια, να διαμορφωθούν αξιόπιστες πολιτικές για το νέο πρόβλημα των πόλεων που συνδέεται με την ανάγκη να εφαρμοστεί επιτέλους το ολοκληρωμένο, το υπαρκτό εθνικό σχέδιο διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, με ασφάλεια για τον πολίτη, αλλά χωρίς καμία ρατσιστική και ξενοφοβική διολίσθηση. Χωρίς δημαγωγίες, αλλά με ολοκληρωμένο σχέδιο και σκληρή διαπραγμάτευση στην Ευρώπη καθώς η Ελλάδα επωμίζεται στο μεταναστευτικό, κατά τρόπο άδικο και δυσανάλογο, ένα πρόβλημα ευρωπαϊκών διαστάσεων.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, πάντα εκφραστής του πολιτικού και κοινωνικού φιλελευθερισμού που είναι ο μεγάλος αντίπαλος του οικονομικού νεοφιλελευθερισμού. Νιώθει την ευθύνη που απορρέει από την ανάγκη σεβασμού του κράτους δικαίου μέσα σε μια κοινωνία του 21ου αιώνα που είναι έτοιμη να αμφισβητήσει τις θεσμικές και αξιακές κατακτήσεις, όχι μόνο του 20ου, αλλά και του 19ου αιώνα.

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Το μεγάλο ερώτημα για όλες τις ευρωπαϊκές κοινωνικές και όχι μόνο για την Ελλάδα είναι εάν το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος μπορεί να αντέξει υπό συνθήκες οξείας δημοσιονομικής και δημογραφικής κρίσης, αυξημένης ανεργίας, μείωσης των δημοσίων δαπανών και των μεταβιβαστικών πληρωμών.

Και η λύση δεν είναι άλλη από το ενεργητικό, το καλά στοχευμένο, το έξυπνο, το δίκαιο και λειτουργικό κοινωνικό κράτος που έχει ως θεμελιώδη υποχρέωση να μην αφήσει να χαθεί μία ολόκληρη γενιά. Να αντιμετωπίσει νέες μορφές φτώχειας και νέες ανισότητες, μέσα από το απολύτως αναγκαίο, τώρα όσο ποτέ άλλοτε, εγγυημένο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης. Ναι, τώρα, υπό συνθήκες δημοσιονομικής προσαρμογής και χωρίς να έχει τελειώσει ακόμη ο αγώνας και η αγωνία του περιορισμού των δημοσίων δαπανών που εκτινάχθηκαν αναμφισβήτητα τα τελευταία χρόνια.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη φορολογική δικαιοσύνη, μόνο μέσα από ένα Εθνικό Φορολογικό Σύστημα με καθαρά αναπτυξιακά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, που αποκαθιστά τη δημοσιονομική κυριαρχία της χώρας και ανοίγει καθαρό και σκληρό μέτωπο με τη φοροδιαφυγή και την παραοικονομία, που στρέφονται τελικά κατά των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων και της ίδιας της μεσαίας τάξης, που είναι ο κορμός της ελληνικής κοινωνίας και πρέπει να προστατευθεί ως τέτοιος.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, πάντοτε:

- Κίνημα κοινωνικής ευθύνης, αλληλεγγύης και συνοχής.
- Κίνημα κατά κάθε μορφής κοινωνικού αποκλεισμού.
- Κίνημα κατά των κάθε είδους ανισοτήτων.
- Κίνημα πολιτικού, αλλά και κοινωνικού εθελοντισμού.

5. Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ – Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Η Ελλάδα που βασίζεται σε ένα νέο εθνικό παραγωγικό μοντέλο, που αξιοποιεί στο έπακρο τους ενδογενείς πόρους.
- Που αξιοποιεί τη γη της, δηλαδή το τοπίο, την ιστορία, τη γεωγραφία, τον πολιτισμό, τη θάλασσα, τα νησιά, τον υπόγειο και υποθαλάσσιο ορυκτό πλούτο, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την οικιστική ανάπτυξη, τον τουρισμό, τη ναυτιλία, τις νέες μορφές γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, τις νέες μορφές μεταποίησης και υπηρεσιών, τα δίκτυα μεταφορών και ενέργειας.
- Που αξιοποιεί τους ανθρώπους της, δηλαδή τα χέρια, τη δουλειά τους, την ευφυΐα τους, τη γνώση, το διανοητικό κεφάλαιο, τους ανθρώπινους πόρους, την επιχειρηματικότητα, τα ταλέντα, τη δημιουργικότητα. Και, ας μην ξεχνάμε, την κρίσιμη λέξη: Την ενεργητικότητα του ελληνικού λαού.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναδειχθεί ξανά η αξία της εργασίας και να διαφυλαχθεί η αξία της πλήρους απασχόλησης. Η σημασία της αγροτικής ανάπτυξης, της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας, ενός φιλοεπενδυτικού κράτους, που λειτουργεί ταυτόχρονα με μία φιλοεπενδυτική κοινωνία, για να αναδείξει και να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, πάντα ένα κίνημα ανάπτυξης που σέβεται και αναδεικνύει την αξία της εργασίας. Κίνημα δημοσιονομικής και μακροοικονομικής ευθύνης που αντιλαμβάνεται πολύ καλά, μετά την τραγική εμπειρία των τελευταίων ετών, την καθοριστική σημασία των αντικυκλικών πολιτικών που ελέγχουν τα ελλείμματα τις περιόδους της ανάπτυξης για να μπορούν να ανακόψουν την απειλή της ύφεσης, προκειμένου να επιτυγχάνεται μια φιλική προς την ανάπτυξη και το κοινωνικό κράτος δημοσιονομική ισορροπία. Προκειμένου να διασφαλίζονται οριστικά κοινωνικές κατακτήσεις, τοποθετημένες σε στέρεες παραγωγικές και δημοσιονομικές βάσεις.

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Θέση μας είναι πάντα η ευρωπαϊκή φυσιογνωμία και πορεία της χώρας. Αυτό προϋποθέτει -το είπαμε- ότι πρέπει να αποκτήσουμε ξανά το δικαίωμα να μετέχουμε ουσιαστικά και ισότιμα στους ευρωπαϊκούς συσχετισμούς.

Βασική στρατηγική επιδίωξη της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας πρέπει να είναι η ολοκλήρωση του μετέωρου βήματος της Ευρώπης. Πρέπει, άρα, να στρέψουμε την προσοχή μας εκεί που είναι το πραγματικό πρόβλημα.

Πολύ πριν την κοινή νομισματική και δημοσιονομική πολιτική, πολύ πριν τη συζήτηση για την τραπεζική ένωση, το σύμφωνο δημοσιονομικής σταθερότητας, τους μηχανισμούς του και τους κοινούς μηχανισμούς διαχείρισης του χρέους των κρατών-μελών Ευρωζώνης, υπάρχει το πρόβλημα των ίδιων πόρων και του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Με προϋπολογισμό της τάξης του 0,9% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, δεν οδηγείσαι στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, γιατί υπάρχει πάντα το πρόβλημα των πλεονασμάτων και της κατανομής τους. Με άλλα λόγια, τα προβλήματα της ουσιαστικής αναπτυξιακής και κοινωνικής σύγκλισης των κρατών-μελών της Ευρωζώνης και όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δική μας Ευρώπη είναι η νομισματικά, δημοσιονομικά, αναπτυξιακά, κοινωνικά και θεσμικά ολοκληρωμένη Ευρώπη. Η Ευρώπη που αποκρούει τους κάθε είδους εθνικισμούς, την οικονομική και ιστορική μυωπία από την οποία, δυστυχώς, πάσχει σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Δική μας Ευρώπη είναι η Ευρώπη της Δημοκρατίας, των δικαιωμάτων και ελευθεριών, της πολυφωνίας, της ανεκτικότητας, του πολιτισμού, της καινοτομίας, της ποιότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής και της ιστορικής μνήμης.

Το ΠΑΣΟΚ ως μέλος του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος είναι κίνημα ευρωπαϊκής ευθύνης, κίνημα υπεύθυνης στάσης απέναντι στις επείγουσες προκλήσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

7. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ

Η οικολογική ευαισθησία, η αειφορία, η βαθύτερη αλληλεγγύη των γενεών. Η διαφύλαξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος ως εθνικού αναπτυξιακού πλούτου. Με τη δάση, τη θάλασσα, τα νερά, τα νησιά, τα οικοσυστήματα, το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, κίνημα περιβαλλοντικής ευθύνης, δηλαδή ευθύνης απέναντι στις επόμενες γενιές.

Φίλες και φίλοι, κοινός παρονομαστής όλων αυτών είναι η υποχρέωση μας να απαντήσουμε τώρα στην κρίση ταυτότητας της κοινωνίας και του έθνους. Να ξαναγράψουμε τους όρους λειτουργίας της πατρίδας μας και να υψάνουμε ξανά τον συνεκτικό της ιστό.

Μόνον έτσι μπορούμε να πετύχουμε στην μάχη για την υπεράσπιση της Πολιτικής και της Δημοκρατίας. Μόνον έτσι μπορούμε να ανασυγκροτήσουμε την φυσιογνωμία της παράταξης και να σχηματίσουμε ένα νέο πλειοψηφικό ρεύμα.

Ένα νέο κοινωνικό συνασπισμό δυνάμεων που δεν έχει ως βάση του τη σχέση με την εξουσία, το κράτος και τις προσόδους που απορρέουν από αυτό, αλλά την κοινή πίστη πως αυτή η παράταξη δεν είναι «ένα πουκάμισο αδειανό», αλλά το συλλογικό υποκείμενο που μπορεί να κάνει πράξη την Αυτοδύναμη Ελλάδα του 2020.

Η κοινωνική βάση του νέου ΠΑΣΟΚ θέλουμε να συγκροτείται από όλες τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου. Από όλους τους Έλληνες πολίτες που θέλουν να απαλλαγεί οριστικά η πατρίδα μας από τις διαρθρωτικές αδυναμίες που την καθηλώνουν και την αδικούν.

Ιδιαίτερα από τους νέους που ζητούν χώρο να εκφράσουν και να δημιουργήσουν, να αναδείξουν τα προσόντα τους και να ζήσουν την ζωή που δικαιούνται.

Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής οφείλει να εκφράσει τις προοδευτικές και δημιουργικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας.

Τους πολίτες που θέλουν ένα κανονικό κράτος, μια κανονική οικονομία, μια κανονική κοινωνία.

Τους πολίτες που πιστεύουν στην δημοκρατία και στο κράτος δικαίου, τον πλουραλισμό, τα δικαιώματα, την ανεκτικότητα.

Τους ανθρώπους που αγωνιούν για το μέλλον. Που θέλουν να αισθάνονται ασφαλείς, να έχουν πρόσβαση στα δημόσια αγαθά, αξιοπρέπεια στην σχέση με το κράτος.

Αυτούς που γοητεύονται από το καινοτομικό, που θέλουν τον ανταγωνισμό, την δημιουργία, την πρόοδο.

Τους πολίτες που έχουν έντονη συνείδηση εθνικής και κοινωνικής αλληλεγγύης και ευθύνης, Αυτούς που θέλουν ΟΧΙ προνόμια, αλλά ανάπτυξη, επενδύσεις, δουλειά.

Ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος, δημοσιονομικά βιώσιμο που παράγει το ίδιο υπεραξία και θέσεις εργασίας. Που εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή, που στέκεται δίπλα στους πολίτες που έχουν ανάγκη.

Αυτούς που πιστεύουν στην ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία και περιμένουν το νέο όραμά της για μια Ευρώπη των πολιτών.

Αυτό είναι ό,τι πιο προοδευτικό και ριζοσπαστικό υπάρχει στον τόπο μας. Αυτοί είναι οι δικοί μας άνθρωποι.

Αυτοί συγκροτούν το μέτωπο κατά της δημαγωγίας, της συνωμοσιολογίας, του λαϊκισμού, της μιζέριας, της ηττοπάθειας, της ήσσονος προσπάθειας και της αδράνειας.

Δεν είμαστε τα απομεινάρια και οπισθοφυλακή του παλιού. Είμαστε η ΕΜΠΡΟΣΘΟΦΥΛΑΚΗ του νέου.

Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να απαντήσουμε στην κρίση Αντιπροσώπευσης και Συμμετοχής, αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης, στην κρίση διαχειριστικής επάρκειας.

Ιστορικά στην Ελλάδα το κέντρο ήταν προοδευτικό, ο ένας από τους 2 μεγάλους πόλους της εθνικής αντιπαράθεσης, ακόμη διχασμού στις προηγούμενες εποχές.

Άρα για μας έχει σημασία η Κεντρική θέση του ΠΑΣΟΚ, η στρατηγική θέση στο πολιτικό κίνημα ως εκφραστής της Κεντροαριστεράς.

Μόνον έτσι μπορούμε να μετακινηθούμε από τον αξιακό, στον προγραμματικό επαναπροσδιορισμό της παράταξης και της χώρας. Από το μνημόνιο και την περιορισμένη θεματολογία του στο ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης. Στην εθνική μεταρρυθμιστική πανστρατιά που δεν είναι μόνο δημοσιονομική, αλλά είναι πρωτίστως αναπτυξιακή, παραγωγική, θεσμική, διοικητική, φορολογική, δικαιοδοτική, εκπαιδευτική, πολιτική και εν τέλει πολιτιστική.

Αυτή είναι η αξιακή βάση της ανασύστασης της παράταξης και του ανοιχτού, ισότιμου και απροκατάληπτου διαλόγου με τη Δημοκρατική Αριστερά, τις κινήσεις εκτός ΠΑΣΟΚ και τα πρόσωπα που νιώθουν ότι κινούνται στον ίδιο ευρύτερο πολιτικό και ιδεολογικό χώρο.

-----,-----

Υπάρχει Ελλάδα μετά την κρίση. Είναι δίπλα μας, μπορούμε εύκολα να την φτάσουμε. Δεν είναι μια μακρινή και άυλη ουτοπία. Είναι η πατρίδα μας που αγαπάμε και υπερασπιζόμαστε.

- Είναι μια Ελλάδα θεσμικά σύγχρονη και διαφανής, δημοκρατική, αξιοκρατική, εθνικά ακέραιη και αξιοπρεπής.
- Μια Ελλάδα κοινωνικά ασφαλής, δίκαιη και συνεκτική, ισότιμη και διεκδικητική μέσα στην Ευρώπη.
- Μια Ελλάδα παραγωγική, ανταγωνιστική, φιλοεπενδυτική.
- Μια Ελλάδα δημοσιονομική ισορροπημένη, ικανή να αποκαταστήσει απώλειες με αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης μέσα από τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και την αύξηση του εθνικού προϊόντος.
- Μια Ελλάδα δημιουργική, εμπνευσμένη, ανοιχτή στον κόσμο, πηγή υπερηφάνειας για τον απανταχού ελληνισμό.
- Μια Ελλάδα στοργική για όλους και ιδίως για τους νέους της, για την νέα γενιά που θέλουμε να είναι μια κερδισμένη και όχι μια χαμένη γενιά.

Αυτός είναι ο δικός μας ήλιος, το σύμπαν των δικών μας προοδευτικών αξιών. Ταυτότητά μας είναι η ευθύνη, ο αγώνας και η αγωνία για το λαό και το έθνος.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

A. Υπέρβαση, Ανασύσταση και νέα Εθνική Αφήγηση

B. Οι Προκλήσεις για την Ευρώπη του Μέλλοντος

Γ. Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των Μνημονίων

Δ. Το ΠΑΣΟΚ της νέας Εποχής

Α. ΥΠΕΡΒΑΣΗ, ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

Ξεκινάμε όλοι μαζί, την ανασύσταση του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, την ανασυγκρότηση της δημοκρατικής προοδευτικής Παράταξης.

Εκπροσωπούμε τις ζωντανές και επίμονες δυνάμεις της Παράταξης και αποτελούμε τη «μαγιά» με την οποία αρχίζουμε τη νέα πορεία της Παράταξης.

Μας οδηγεί η ιστορία της Παράταξης, η παράδοση, η μεγάλη της διαδρομή, τα επιτεύγματά της που την ταυτίζουν με ό,τι πιο σημαντικό έγινε στον τόπο αυτό:

- Για την εθνική ολοκλήρωση και ανεξαρτησία
- Για τη Δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό
- Για το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα των πολιτών και την εθνική συμφιλίωση
- Για την κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή
- Για την ανάπτυξη, την πρόοδο και την ευημερία.

Οι μεγάλες μορφές του Ελευθερίου Βενιζέλου, του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, του Νικόλαου Πλαστήρα, του Γέρου της Δημοκρατίας, βρίσκονται βαθειά μέσα στη συλλογική μνήμη της Παράταξης, στο γενετικό της υλικό. Ας θυμηθούμε ποιες ήταν οι μεγάλες ιστορικές φάσεις που ανέδειξαν το ρόλο της Παράταξης:

-Ο αστικός εκσυγχρονισμός και ο πολιτικός φιλελευθερισμός των αρχών του 20ού αιώνα

-Ο εθνικός διχασμός του Μεσοπολέμου με κορυφαία φάση τη Μικρασιατική εκστρατεία, τη Συνθήκη της Σεβρών και μετά την καταστροφή, τη Συνθήκη της Λωζάνης. Η αποκατάσταση των προσφύγων που συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση της σημερινής φυσιογνωμίας της χώρας.

-Η Εθνική Αντίσταση

-Η προσπάθεια να αποφευχθεί ο Εμφύλιος Πόλεμος και στη συνέχεια να επέλθει η συμφιλίωση

- Η απελπισμένη προσπάθεια της προδικτατορικής Ένωσης Κέντρου να διασφαλίσει τη δημοκρατική ομαλότητα

-Η αντίσταση κατά της δικτατορίας.

Για να φτάσουμε στην καταλυτική φυσιογνωμία του **Ανδρέα Παπανδρέου**, στην ίδρυση του ΠΑΣΟΚ, που εξέφρασε με τον πιο γνήσιο τρόπο τα πιο αδικημένα και τα πιο δυναμικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας της Μεταπολίτευσης.

Το ΠΑΣΟΚ που ένωσε διαψευσμένες και ζωντανές ελπίδες, που γεφύρωσε όλους τους ιστορικούς διχασμούς του Έθνους, που ένωσε τις αγωνιστικές γενιές σε ένα κίνημα εθνικού, κοινωνικού και πολιτικού ριζοσπαστισμού.

Ένα κίνημα γνήσιου και δημιουργικού ριζοσπαστισμού που ονειρεύτηκε μια νέα Ελλάδα και έδωσε νόημα σε τρία κορυφαία αιτήματα:

- Στο αίτημα του εθνικού ριζοσπαστισμού με το «Η Ελλάδα Ανήκει στους Έλληνες».

- Στο αίτημα του κοινωνικού ριζοσπαστισμού με τους μη προνομιούχους που βρήκαν τη θέση τους μέσα στην κοινωνία, σχηματίζοντας μια ρωμαλέα ελληνική μεσαία τάξη.

- Στο αίτημα του πολιτικού ριζοσπαστισμού, στο διαρκές αίτημα της Αλλαγής, που διαπέρασε όλο το λαό, την κοινωνία, την ίδια την Παράταξη.

Στην ιστορική μας διαδρομή καταφέραμε:

Να μετατρέψουμε την Ευρώπη από αντίπαλο, σε πεδίο μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής.

Καταφέραμε να ενσωματώσουμε τη στρατηγική του εκσυγχρονισμού στο ευρύτερο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλεγγύης, συνοχής και δικαιοσύνης.

Ξεκινάμε σήμερα έχοντας κουβαλήσει τα τελευταία 2,5 χρόνια στους ώμους μας το βάρος της διαχείρισης μιας ιστορικής κρίσης.

Μιας κρίσης που δεν είναι μόνο δημοσιονομική, οικονομική, αναπτυξιακή, κοινωνική και πολιτική. Αλλά είναι κρίση ηθική. Κρίση νοοτροπίας. Κρίση κοινωνικών πρακτικών. Κρίση του ίδιου του μοντέλου οργάνωσης του νέου ελληνικού κράτους και όχι μόνο της περιόδου της Μεταπολίτευσης.

Το ΠΑΣΟΚ κατέληξε κατ' ανάγκη να είναι «ο αμνός ο αίρων» τις ιστορικές αμαρτίες όλης της εθνικής διαδρομής που κορυφώθηκε με την ένταξη στην ΟΝΕ.

Μιας διαδρομής που μετέτρεψε από το 2008 σε εφιάλτη ένα ωραίο όνειρο. Ένα όνειρο που έζησε και μπορεί να ξαναζήσει η ελληνική κοινωνία, οικοδομώντας το τη φορά αυτή σε στέρεες βάσεις.

Μιλήσαμε για όλα αυτά με ειλικρίνεια, με αυτοκριτική διάθεση.

Μόνον όμως εμείς. Κανείς άλλος. Καμία άλλη πολιτική δύναμη. Κανένας άλλος κοινωνικός και οικονομικός χώρος. Κανένας θεσμός στην Ελλάδα.

Όλοι κρύφτηκαν πίσω από το δράμα των απλών ανθρώπων και πίσω από το ΠΑΣΟΚ.

Χωρίς να καταλαβαίνουν πόσο απαιτητικές και πρόσκαιρες είναι οι σχέσεις που διαμορφώνονται με μια κοινωνία σε κρίση, που είναι και κρίση πολιτικής αντιπροσώπευσης.

Ο ελληνικός λαός στην ιστορική του πορεία βρέθηκε και βρίσκεται πολύ συχνά αντιμέτωπος με τραγικά διλήμματα:

- Εθνική ολοκλήρωση ή εθνικιστικός λαϊκισμός
- Ιστορικός συμβιβασμός ή Εμφύλιος Πόλεμος

- Αντίσταση ή Δοσιλογισμός
- Ανάπτυξη ή Κρατισμός
- Ανταγωνιστικότητα ή Περιθωριοποίηση
- Δημοσιονομική προσαρμογή ή ανακύκλωση της δανειακής εξάρτησης

Η Παράταξή μας, παρά τις αμφιταλαντεύσεις, κατάφερε τελικά να δώσει σε όλα τα μεγάλα αυτά διλήμματα μια υπεύθυνη, δημιουργική και ελπιδοφόρα απάντηση, αναλαμβάνοντας το όποιο κόστος.

Υπηρέτησε όμως πάντα το Εθνικό συμφέρον. Το συμφέρον του λαού και της κοινωνίας, αναλαμβάνοντας την πολιτική ευθύνη και κερδίζοντας τη θετική κρίση της ιστορίας.

Αυτό θα κάνουμε και σήμερα. Θα διαμορφώσουμε τη νέα αφήγηση της μεγάλης προοδευτικής παράταξης, θα στοχαστούμε την Ελλάδα του μέλλοντος απαντώντας στο ερώτημα, τι σημαίνει να είσαι Έλληνας, Ευρωπαίος και πολίτης του κόσμου στον 21^ο αιώνα.

B. Οι ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ για την ΕΥΡΩΠΗ του ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

B1. Η Ευρώπη της κρίσης

Η Ευρώπη εξακολουθεί να βρίσκεται στο μέσο μιας βαθιάς πολύπλευρης κρίσης, παρά την απομάκρυνση των άμεσων απειλών για τη συνοχή της και τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης των Αγορών.

Είναι κρίση χρηματοπιστωτική, οικονομική, κοινωνική αλλά και πολιτική –κρίση αντιπροσώπευσης και δημοκρατίας.

Είναι κρίση του ίδιου του ευρωπαϊκού οράματος και σχεδίου, καθώς μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, τόσο στο Νότο όσο και στο Βορρά, είναι από επιφυλακτικό έως αρνητικό απέναντι στην Ευρώπη και τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Στα μάτια των ευρωπαίων πολιτών, το ευρώ από εργαλείο ευημερίας μετατράπηκε σε αιτία λιτότητας και απώλειας εισοδήματος.

Ευθύνες για την κρίση υπάρχουν σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο:

- Η κρίση δεν ξεκίνησε από την Ευρώπη αλλά από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ως παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, αποτέλεσμα της ανεπαρκούς ρύθμισης και εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα και της «τυφλής εμπιστοσύνης» στις δυνάμεις των Αγορών. Η κρίση δεν είναι ουδέτερη, δεν είναι «τεχνικής φύσεως». Είναι αποτέλεσμα μιας συγκεκριμένης αντίληψης για το ρόλο των αγορών στις σύγχρονες κοινωνίες, για το ρόλο της πολιτικής και της κοινωνίας για την **κυριαρχία των αγορών επί της Πολιτικής και της Κοινωνίας.**

- Η χρηματοπιστωτική κρίση κλόνισε συθέμελα την ευρωζώνη εξαιτίας των σοβαρών θεσμικών ελλειμμάτων και ανεπαρκειών στην αρχιτεκτονική της ΟΝΕ αλλά και των σοβαρών «πολιτικών ελλειμμάτων» της συντηρητικής πλειοψηφίας της Ευρώπης στη διαχείρισή της.
- Ευθύνες υπάρχουν και σε εθνικό επίπεδο, καθώς η εφαρμογή ανεύθυνων δημοσιονομικών πολιτικών, η υπερβολική εξάρτηση από το δανεισμό για την κάλυψη τρεχουσών αναγκών και η αναβλητικότητα στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ουσιαστική και βιώσιμη σύγκλιση και προσαρμογή στην ευρωζώνη κατέστησαν την Ελλάδα και άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου περισσότερο ευάλωτες.

B2. Η Ευρώπη σε κρίσιμο σταυροδρόμι.

Η κρίση ανέδειξε τα όρια του σημερινού θεσμικού οικοδομήματος αλλά και την απουσία ενός σαφούς προσανατολισμού και οράματος για το μέλλον. Απέδειξε ότι η επικράτηση του «διακυβερνητισμού» -που εκ των πραγμάτων προκρίνει και ευνοεί το «δίκαιο του ισχυρού»- λόγω των εμμονών της σημερινής συντηρητικής πλειοψηφίας, εκτρέφει τους εθνικούς εγωϊσμούς, οδηγεί σε θεσμική ανισορροπία και τελικά υπονομεύει ευθέως την ενοποιητική διαδικασία. Οι κυρίαρχες συντηρητικές αντιλήψεις οδηγούν στην Ευρώπη των ισχυρών κρατών με AAA, στην απόλυτη κυριαρχία των αγορών και στη δημιουργία ενός νέου αόρατου αλλά ισχυρού τείχους μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών. Του τείχους των αξιολογήσεων της δημοσιονομικής πειθαρχίας που χωρίζει τα ευρωπαϊκά κράτη μεταξύ του πλούσιου Βορρά και του φτωχού Νότου. Αυτή είναι η επιλογή της ευρωπαϊκής συντηρητικής παράταξης που προσλαμβάνει και χαρακτηριστικά μειωμένης εθνικής κυριαρχίας στις «φτωχές χώρες», μέσω του κανόνα της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας. Σήμερα, η Ευρώπη είτε θα αξιοποιήσει τα διδάγματα της κρίσης, διορθώνοντας τις πολύπλευρες ανισορροπίες της και κάνοντας ένα ποιοτικό άλμα προς τα μπρος είτε θα οδηγηθεί σε μια διαδικασία σταδιακής αποσύνθεσης.

B3. Για την Ενωμένη Ευρώπη της ανάπτυξης της συνοχής και της αλληλεγγύης στην υπηρεσία των πολιτών της.

Η δική μας Ευρώπη, η Ευρώπη των σοσιαλδημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων, δεν είναι μια Ευρώπη με «ιδιοκτήτες και ενοικιαστές». Το δικό μας όραμα είναι να οικοδομήσουμε μια Ευρώπη όπου όλοι οι πολίτες της -στην ανατολή, τη δύση, το νότο και το βορρά-θα είναι «συν-ιδιοκτήτες».

Οι Συνθήκες για την ίδρυση και λειτουργία της Ένωσης ορίζουν την προώθηση της ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας ως θεμελιώδεις στόχους της ΟΝΕ.

Στην πράξη οι στόχοι αυτοί υποβαθμίστηκαν υπέρ μιας μονομερούς έμφασης στη «σταθερότητα των τιμών» και τη «δημοσιονομική πειθαρχία».

Η κρίση και η διαχείρισή της από τη συντηρητική πλειοψηφία της Ευρώπης έφερε στο προσκήνιο τα αδιέξοδα αυτής της προσέγγισης.

Απέδειξε ότι, ακόμα και οι στόχοι της «σταθερότητας των τιμών» και της «δημοσιονομικής υπευθυνότητας» - ουσιώδεις για τη συνοχή, τη σταθερότητα και τη βιωσιμότητα της ΟΝΕ- αποσταθεροποιούνται και απειλούνται όταν ανάγονται σε μοναδικές και απόλυτες προτεραιότητες.

Κατέδειξε ότι, χωρίς έναν ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό πυλώνα, που να περιορίζει και να καταπολεμά τις μακρο-οικονομικές ανισορροπίες και ανισότητες, η βιωσιμότητα της ΟΝΕ δεν μπορεί να θεωρείται εξασφαλισμένη.

Το βασικό συμπέρασμα από την κρίση της ευρωζώνης είναι ότι η νομισματική ένωση, χωρίς οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση, είναι ασταθής, κοινωνικά άδικη και οπισθοδρομική, ευάλωτη σε εξωτερικούς κινδύνους (όπως η χρηματοπιστωτική κρίση) και τελικά ΑΣΥΜΒΑΤΗ με τους ίδιους τους στόχους και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια Οικονομική και Νομισματική Ένωση της ανάπτυξης, της σταθερότητας, της συνοχής και της δημοκρατικής λογοδοσίας.

α. Ισχυρός Κοινωνικός Πυλώνας

Η απουσία αποτελεσματικής κοινωνικής διακυβέρνησης οδήγησε σε ενίσχυση του κοινωνικού αποκλεισμού και σε διεύρυνση των ανισοτήτων, με αποτέλεσμα το βάρος των περιοριστικών πολιτικών σε δύσκολους καιρούς να πέφτει στους ώμους των λιγότερο προνομιούχων.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η οικονομική και η κοινωνική πρόοδος είναι αλληλένδετες και αναγνωρίζεται ότι η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στο παγκόσμιο επίπεδο εξαρτάται από το κοινωνικό της μοντέλο.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να προχωρήσει προκρίνοντας έναν ιδιότυπο ανταγωνισμό – που εντάθηκε επικίνδυνα στη διάρκεια της κρίσης- μεταξύ των κρατών-μελών, γύρω από την επίτευξη του ελάχιστου κοινού κοινωνικού παρανομαστή.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρχει κοινή οικονομική πορεία χωρίς τη διασφάλιση ενός κοινού παρανομαστή εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες.

Το δικό μας όραμα για την ΟΝΕ περιλαμβάνει ένα **Κοινωνικό Σύμφωνο για την Ευρώπη** που να διασφαλίζει:

-κοινά μίνιμουμ στάνταρς, εγγυημένα για όλους τους πολίτες (όπως αξιοπρεπείς δημόσιες υπηρεσίες, προστασία θεμελιωδών εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, ελάχιστο επίπεδο κοινωνικής προστασίας, ίση αμοιβή για ίση απασχόληση).

-Διασφάλιση ισοτιμίας ανάμεσα στους κοινωνικούς και τους οικονομικούς στόχους, μέσω νέων μηχανισμών διακυβέρνησης, που θα χρησιμοποιούν κοινωνικούς δείκτες και δεσμευτικούς στόχους, με κυρώσεις στα κράτη-μέλη που δεν θα συμμορφώνονται.

β. ONE για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την πραγματική οικονομική σύγκλιση

Μια από τις βασικές αστοχίες της Ένωσης στη διαχείριση της κρίσης ήταν το ότι οι βίαιες περικοπές στις δημόσιες δαπάνες έπληξαν την ανάπτυξη και βύθισαν ορισμένα κράτη-μέλη -όπως η Ελλάδα-στην ύφεση, διευρύνοντας έτσι το δημοσιονομικό έλλειμμα και δυσχεραίνοντας την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Υποστηρίζουμε:

- τη μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων, με **την εισαγωγή ενός Χρυσού Κανόνα για την προστασία των δημόσιων επενδύσεων.**

-την εισαγωγή μιας **ρήτρας «εξαιρετικών περιστάσεων» στους δημοσιονομικούς κανόνες**, που να επιτρέπουν μια κάποια ευελιξία στην τήρηση του ορίου του 3% για το δημοσιονομικό έλλειμμα σε περιόδους οικονομικής κρίσης.

-τη δημιουργία ενός αντι-κυκλικού **Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης**, που να χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους και να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει ομόλογα για να χρηματοδοτεί παραγωγικές επενδύσεις.

-τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης των κρατών, με μείωση των εσωτερικών διαφοροποιήσεων στο κόστος δανεισμού των χωρών της Ευρωζώνης με την ανάπτυξη εργαλείων και μηχανισμών αμοιβαίας διαχείρισης του δημοσίου χρέους (π.χ. τη θέσπιση συγκεκριμένου **και δεσμευτικού «Οδικού Χάρτη» για την έκδοση ευρω-ομολόγων**, με εγγυήσεις για να αντιμετωπίζεται ο «ηθικός κίνδυνος»).

-την ενσωμάτωση του Συμφώνου Ανάπτυξης (που υιοθετήθηκε τον περασμένο Ιούνιο) στην κοινοτική νομοθεσία και την αξιοποίησή του, μαζί με τους μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό

των δημοσιονομικών και οικονομικών πολιτικών) για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα οι μακρο-οικονομικές ανισορροπίες.

Στο πλαίσιο αυτό υποστηρίζουμε ότι οι στόχοι για την καταπολέμηση της φτώχειας, για την αύξηση των κονδυλίων για έρευνα και καινοτομία και για διόρθωση τομεακών ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων, πρέπει να αποκτήσουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

-την ανάδειξη της πραγματικής οικονομικής σύγκλισης μεταξύ των περιφερειών σε κεντρικό στόχο της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής και την αξιοποίηση της διαδικασίας του Εξαμήνου για την ενίσχυση των αυτόματων σταθεροποιητών της οικονομίας, ως ασφαλιστική δικλείδα κατά του πληθωρισμού αλλά και του αποπληθωρισμού.

-την προώθηση κοινών πολιτικών κι έναν μεγαλύτερο συντονισμό στην φορολογική πολιτική, ειδικά στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, αλλά και του εξοντωτικού φορολογικού ανταγωνισμού και του φορολογικού dumping.

-τη διαμόρφωση ενός φιλόδοξου Ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, κατά κύριο λόγο επενδυτικού, με σημαντική αύξηση του συστήματος των «ιδίων πόρων».

-την προώθηση μιας νέας βιομηχανικής πολιτικής με έμφαση στην ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, αλλά και της περιβαλλοντικής αειφορίας.

γ. Ένα χρηματοπιστωτικό τομέα στην υπηρεσία της πραγματικής Οικονομίας.

Η κρίση στον χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν αποτέλεσμα της αδιαφάνειας, της απορρύθμισης και των πρακτικών που επιβραβεύουν το γρήγορο κέρδος και όχι τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας από την πραγματική οικονομία.

Η θέσπιση κανόνων για τον χρηματοπιστωτικό τομέα είναι πάνω απ' όλα ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης. Για να επιστρέψει στην πρωταρχική του λειτουργία, την

χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και για να μην χρειαστεί να πληρώσουν οι πολίτες ξανά για τη σωτηρία τραπεζών.

Η προσπάθεια αυτή έχει ήδη ξεκινήσει στην Ευρώπη, με πρωταγωνιστικό ρόλο των σοσιαλδημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων:

-Θεσπίστηκαν νέοι αυστηροί κανόνες για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και για τα κερδοσκοπικά hedge funds. Μπαίνουν κανόνες που περιορίζουν σημαντικά την 'παντοδυναμία' των οίκων αξιολόγησης. Θεσπίζεται, με πρωταγωνιστικό ρόλο του ΠΑΣΟΚ, ο φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από τα πρώτα 11 κράτη-μέλη. Δρομολογείται ένα ιστορικής σημασίας βήμα, η «Τραπεζική Ένωση».

Τα βήματα που έγιναν είναι σημαντικά αλλά απομένουν πολλά να γίνουν για έναν χρηματοπιστωτικό τομέα στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας.

Αγωνιζόμαστε για:

- Έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας, υπεύθυνο για όλες τις τράπεζες στην ΕΕ, που να λειτουργήσει το συντομότερο δυνατό ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία απευθείας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών από τον ΕΜΣ (Ενιαίο Μηχανισμό Στήριξης).
- Ένα ισχυρό πλαίσιο σε πρώτη φάση και σε δεύτερη φάση έναν ενιαίο Μηχανισμό Εγγύησης καταθέσεων, που να καλύπτει όλους τους πολίτες της ΕΕ
- Έναν ισχυρό μηχανισμό εκκαθάρισης τραπεζών και ένα ευρωπαϊκό ταμείο εκκαθάρισης ώστε να μη χρειαστεί ξανά οι κρατικοί προϋπολογισμοί και οι φορολογούμενοι να επωμισθούν το κόστος των αποτυχιών του ιδιωτικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Διαχωρισμό των επενδυτικών από τις εμπορικές δραστηριότητες στις τράπεζες.

δ. Ενίσχυση της Δημοκρατικής Νομιμοποίησης

Καμία πολιτική και κανένα όραμα για την Ευρώπη δεν μπορεί αν γίνει πραγματικότητα αν δεν είναι ένα όραμα που το μοιράζονται και το εγκρίνουν οι πολίτες της.

Η συμμετοχή των πολιτών είναι ο μόνος τρόπος το εγχείρημα της Ευρώπης να έχει όχι μόνο την αναγκαία δημοκρατική νομιμοποίηση αλλά και οποιαδήποτε υπόσταση.

Το «έλλειμμα δημοκρατίας» που προϋπήρχε της κρίσης, διευρύνθηκε και επιδεινώθηκε σημαντικά εξαιτίας της.

Η ευρωπαϊκή συντηρητική πλειοψηφία αφοσιώθηκε στην προσπάθεια ανάκτησης της εμπιστοσύνης των Αγορών με αποτέλεσμα η Ευρώπη να χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών!

Η κρίση μας δίδαξε ότι χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη. Αλλά μας δίδαξε επίσης ότι η πορεία εμβάθυνσης και ολοκλήρωσης δεν μπορεί να είναι επιτυχής ως μια διαδικασία «από πάνω προς τα κάτω» αλλά μόνον εάν οικοδομήσουμε μια Ευρώπη «από τους πολίτες για τους πολίτες». Σε αυτό το πλαίσιο υποστηρίζουμε:

-την αποκατάσταση και ενίσχυση της δημοκρατικής λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα
-είτε μιλάμε για τράπεζες και χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, είτε μιλάμε για τη δημοσιονομική διαχείριση, τον Ευρωπαϊκό προϋπολογισμό και τις κοινωνικές πολιτικές.

-την ενίσχυση του ρόλου των Εθνικών Κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαμόρφωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των πολιτικών.

-τη διαμόρφωση ειδικών διαδικασιών για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την έγκριση των πολιτικών που αφορούν αποκλειστικά στην Ευρωζώνη και λαμβάνονται από το Eurogroup.

-τη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών δημοκρατικού ελέγχου και λογοδοσίας της/των Τρόικα.

Γ. Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των Μνημονίων

1. Με σχέδιο ανασυγκρότησης της χώρας και επανεκκίνησης της οικονομίας υπερβαίνουμε τα μνημόνια

Η Ελλάδα μετά από μια επώδυνη τριετία σκληρών προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής, για να επιβιώσει μέσα στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα χρειάζεται ένα δικό της Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των μνημονίων.

Ένα Εθνικό Σχέδιο που θα υπερβαίνει τα πολιτικά στερεότυπα της εποχής του «μνημόνιο – αντιμνημόνιο» και θα απευθύνεται και στις δυνάμεις, οι οποίες επλήγησαν από την κρίση και είναι παραγωγικά τμήματα της κοινωνίας που νοιώθουν ότι βρίσκονται στο περιθώριο.

Η Ελλάδα μπορεί πράγματι, πολύ σύντομα, γιατί έχει την ευελιξία και τη δυνατότητα να το κάνει αυτό, να μετατραπεί από αποδιοπομπαίο τράγο σε παράδειγμα σύγχρονης ανταγωνιστικής οικονομίας, σε υπόδειγμα μετάβασης από μία ιδιόρρυθμη σε μία κανονική κατάσταση.

Μόνο με το Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης θα πετύχουμε την υπέρβαση των μνημονίων. Αυτός είναι ο εθνικός στόχος: η ουσιαστική και όχι η δημαγωγική απελευθέρωση από το μνημόνιο.

Η ελληνική κοινωνία θέλει να αλλάξει και θέλει να ξανακερδίσει. Θέλει να είναι συνεκτική, με δομές, με δίκτυα ασφάλειας, με ενεργό τοπική αυτοδιοίκηση, με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που δεν λειτουργούν μόνον περιστασιακά, αλλά έχουν μία συνολική αντίληψη για το πού πηγαίνει ο τόπος

2. Οι εξωτερικές προϋποθέσεις ανάκαμψης

Εξωτερικές προϋποθέσεις οι οποίες ορισμένες από αυτές έχουν επιτευχθεί με την στρατηγική της κυβέρνησης και την εκταμίευση της δόσης των 44,7 δις ευρώ που δίνει ζωτικό χρόνο στην χώρα για την ανασυγκρότηση της και την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της.

Πρώτη προϋπόθεση, **άμεση, καθαρή πολιτική απόφαση των εταίρων μας για το ελληνικό ζήτημα** που δεν θα επιτρέπει άλλο την παράταση της εκκρεμότητας.

Δεύτερη προϋπόθεση, **άμεση και πλήρης εκταμίευση όλων των δόσεων** που υπολείπονται έως το τέλος του 2012. Δηλαδή 31,5 + 5 + 8,2 δις. ευρώ.

Τρίτη προϋπόθεση, η **διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους**.

Τέταρτη προϋπόθεση, η **ουσιαστική επιμήκυνση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής**. Δηλαδή, η **διασφάλιση πως η Ελλάδα έχει τη στήριξη των εταίρων της μέχρι την επάνοδό της στις αγορές**. Αυτό έχει ήδη περιληφθεί ρητά σε σειρά αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Eurogroup , ως δέσμευση της Ευρωζώνης από τον Ιούλιο του 2011 και μετά και αποτελεί μετά τις τελευταίες αποφάσεις ένα κερτημένο για την Ελλάδα που πρέπει και στο μέλλον να αξιοποιηθεί.

Πέμπτη προϋπόθεση, ένα **νέο, ριζικά διαφορετικό επικοινωνιακό πλαίσιο**, που αντιστρέφει τα αρνητικά και θανατηφόρα στερεότυπα εναντίον της Ελλάδας.

Έκτη προϋπόθεση, το **αναπτυξιακό και κοινωνικό πακέτο**, με τη θεσμική στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Με τη διμερή στήριξη των κρατών-μελών της Ευρωζώνης για επενδύσεις και για συμμετοχή στις ιδιωτικοποιήσεις. Για αξιοποίηση προς όφελος της Ελλάδας του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που αφορά και την ΚΑΠ και το νέο ΕΣΠΑ και τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, προς το οποίο πρέπει να μεταφερθούν πόροι από τα διαρθρωτικά ταμεία για να οργανώσουμε το δίκτυο κοινωνικής προστασίας.

1. Δημοσιονομικές και χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις

Πρώτη ομάδα Δημοσιονομικών προϋποθέσεων

- Η κανονική εκτέλεση του Προϋπολογισμού και του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής.
- Η επίτευξη των στόχων στα δημόσια έσοδα, φορολογικά και ασφαλιστικά. Το πρόβλημα δεν είναι η εκτέλεση του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης. Το πρόβλημα είναι πάντα η εκτέλεση του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης. Και τα προβλήματα υστερήσεων δεν είναι στα φορολογικά έσοδα, αλλά στα ασφαλιστικά έσοδα.
- Το ίδιο ισχύει για τις δημόσιες δαπάνες, για τη μείωσή τους στα μεγάλα μέτωπα της σπατάλης στην υγεία, στη δημόσια διοίκηση και όλα τα άλλα.
- Η διαμόρφωση του νέου Εθνικού Φορολογικού Συστήματος, το οποίο πρέπει να εμπεριέχει άλλου είδους ισορροπίες, αναπτυξιακές και κοινωνικές, για να νιώσει η ελληνική κοινωνία ότι συντελείται μια ουσιαστική αλλαγή στις σχέσεις, κράτους, οικονομίας και κοινωνίας. Τα προγεφυρώματα, όμως, είναι όλα ψηφισμένα. Ισχύουν και πρέπει να εφαρμοστούν.

Δεύτερη ομάδα προϋποθέσεων, οι χρηματοοικονομικές.

- Η **ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών** δεν είναι προστασία των τραπεζιτών, ούτε προστασία απλά και μόνον των καταθέσεων. Είναι προστασία των καταθέσεων, ώστε να υπάρχουν χορηγήσεις, να υπάρχει ρευστότητα, να υπάρχει πραγματική οικονομία, να υπάρχουν οι προϋποθέσεις της ανάπτυξης
- Το κράτος πρέπει να δείξει ότι ασκεί πράγματι το **στρατηγικό έλεγχο** επί των τραπεζών, συνάπτοντας με αυτές **τρία σύμφωνα: σύμφωνο ρευστότητας, σύμφωνο ανασυγκρότησης και σύμφωνο σταδιακής ανάκτησης της αξίας τους**, ώστε να μειωθεί το βάρος που κουβαλά το δημόσιο χρέος.

- Εδώ εντάσσονται οι **ρυθμίσεις για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά**. Το ΠΑΣΟΚ έχει αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση. Μόνον έτσι μπορούν να στηριχθούν επιχειρήσεις, νέοι άνθρωποι που θέλουν να κάνουν κάτι στη ζωή τους στο πλαίσιο του νέου παραγωγικού μοντέλου.

Οι τράπεζες, υπό τον στρατηγικό έλεγχο του κράτους, είναι ο μοχλός που μπορεί να μετατρέψει σε πράξη την εθνική στρατηγική για την έξοδο από την κρίση.

2. Οι προϋποθέσεις για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη χώρα - ένα " κανονικό κράτος "

- Η ριζική **αλλαγή της νοοτροπίας της δημόσιας διοίκησης** στα θέματα των επενδύσεων, της επιχειρηματικότητας, ανάπτυξης.

- **Υποστήριξη από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** που πολλές φορές θέτει ανυπέρβλητα εμπόδια σε ιδιωτικοποιήσεις και επενδύσεις.

- Η επίλυση των μεγάλων θεμάτων που αφορούν τη **λειτουργία της ελληνικής δικαιοσύνης** και τη στάση της σε αυτό που λέγεται «ανάπτυξη και επένδυση». Χρειαζόμαστε φιλοεπενδυτική και φιλοαναπτυξιακή δικαιοσύνη.

- Οριστική **αντιμετώπιση των θεμάτων του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού** και των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ώστε με απόλυτο σεβασμό στην αειφορία και τις επόμενες γενιές η Ελλάδα να γίνει πεδίο επενδύσεων και όχι ένας απωθητικός προορισμός.

- Υπάρχουν, όμως και τα μεγάλα ανοικτά θέματα: Ζητήματα ασφάλειας, μεταναστευτικής πολιτικής, λειτουργίας των πόλεων.

- Αλλά υπάρχουν και **τα μεγάλα ζητήματα** του εκλογικού συστήματος, της κωδικοποίησης της νομοθεσίας και εν τέλει –το 2013- της αναθεώρησης του Συντάγματος, ώστε να ανανεωθεί η κοινοβουλευτική δημοκρατία, υιοθετώντας τις αρχές της μετα-αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

- Η διαμόρφωση των προϋποθέσεων της **πολιτικής διεύθυνσης της χώρας**.

- Δεν αρκεί η κυβερνητική σταθερότητα. Ο **ρόλος της αντιπολίτευσης** υπό συνθήκες κρίσης δεν είναι ο εύκολος, συνδικαλιστικός ρόλος του παρελθόντος. Τώρα υπάρχει εθνική ευθύνη, η οποία δεν ανήκει μόνο στη μία πλευρά του πολιτικού φάσματος.

Μόνον υπό αυτές τις πολιτικές προϋποθέσεις μπορούμε να μετατρέψουμε σε βούληση του τόπου το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης.

3. Προϋποθέσεις κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης

Η ανάγκη να υπάρξει, μέσα **στην κοινωνία των πολιτών**, η **μεταρρυθμιστική πανστρατιά** που είναι αναγκαία.

- Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να απαντήσουν σε πολύ κρίσιμα διλήμματα. Δεν αρκεί η συμμετοχή σε συζητήσεις για τις συλλογικές συμβάσεις. Το ίδιο το μοντέλο ανάπτυξης, η υπόσταση της χώρας, είναι αντικείμενο **ευθύνης και των κοινωνικών εταίρων** σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μέσα από τα σύμφωνα ανάπτυξης.

- Η **κοινωνική συνοχή** δεν είναι έννοια, είναι κατάσταση. Αυτή προϋποθέτει μέτρα κατά της απόλυτης φτώχειας, μέτρα για τους αναπήρους, μέτρα για τον έλεγχο των τιμών.

- Όλα όμως αυτά προϋποθέτουν την **ενεργό συμμετοχή των πολιτών**. Προϋποθέτουν πως η κοινωνία θα πάρει τις δικές της πρωτοβουλίες, θα αξιοποιήσει το τεράστιο **κοινωνικό κεφάλαιο** που υπάρχει, που είναι μεγάλος συντελεστής ανάπτυξης της χώρας.

Δ. Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής

Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής οφείλει να εκφράσει τις προοδευτικές και δημιουργικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας.

- Τους πολίτες που θέλουν ένα κανονικό κράτος, μια κανονική οικονομία, μια κανονική κοινωνία.
- Τους πολίτες που πιστεύουν στη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, τον πλουραλισμό, τα δικαιώματα, την ανεκτικότητα.
- Τους ανθρώπους που αγωνιούν για το μέλλον. Αυτούς που γοητεύονται από το καινοτομικό.
- Τους πολίτες που έχουν έντονη συνείδηση εθνικής και κοινωνικής αλληλεγγύης και ευθύνης. Αυτούς που θέλουν ανάπτυξη, επενδύσεις, δουλειές.

Ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος δημοσιονομικά βιώσιμο που παράγει το ίδιο υπεραξίες και θέσεις εργασίας.

Αυτούς που πιστεύουν την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία και περιμένουν από αυτή να παρουσιάσει ξανά το όραμα της για μια Ευρώπη που βάλεται πανταχόθεν.

Ιστορικά στην Ελλάδα το κέντρο ήταν προοδευτικό, ο ένας από τους δυο μεγάλους πόλους των ιστορικών αντιπαραθέσεων, ακόμη και των εθνικών διχασμών σε προηγούμενες εποχές.

Άρα για μας σημασία έχει η κεντρική θέση του ΠΑΣΟΚ, η στρατηγική του θέση μέσα στο πολιτικό σύστημα ως εκφραστής της κεντροαριστεράς.